

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.600/2024/9.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke
Dr. Varga Eszter, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró
Dr. Hornyák Szabolcs János, bíró
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2025. április 22.

Az ügy tárgya: lopás büntette és más bűncselekmény

Terhelt(ek): II. rendű

Első fok: Szolnoki Járásbíróság, 8.B.285/2023/39., ítélet, tárgyalás,
2024. június 7., jogerő: 2024. június 7.

Az indítvány előterjesztője: a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Főügyészség

Az indítvány iránya: a II. rendű terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria a lopás büntette és más bűncselekmény miatt I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szolnoki Járásbíróság 8.B.285/2023/39.

számú ítéletét a II. rendű terhelt tekintetében hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

I.

[1] A Szolnoki Járásbíróság a 2024. június 7-én meghozott és aznap jogerős 8.B.285/2023/39. számú ítéletével a II. rendű terheltet bűnösnek mondta ki tártstettesként elkövetett lopás bűntettében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (4) bekezdés b) pont 1. fordulat]. Ezért őt 1 évre próbára bocsátotta. Rendelkezett a bűnjelekről, a polgári jogi igényről és a bűnügyi költség viseléséről.

II.

[2] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Főügyészség 2.B.881/2024-1. szám alatt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a II. rendű terhelt terhére a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont 2. fordulat bb) alpontja szerinti okból.

[3] Indokai szerint a II. rendű terhelt terhére rótt lopás bűntette egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, próbára bocsátás azonban a Btk. 65. § (1) bekezdése alapján csak vétség, valamint három évi szabadságvesztésnél nem súlyosabban büntetendő bűntett miatt alkalmazható. A II. rendű terhelt próbára bocsátására a Btk. 65. § (1) bekezdésben foglalt rendelkezés megsértésével, törvénysértően került sor.

[4] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot a II. rendű terhelt tekintetében helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására.

[5] A Legfőbb Ügyészség BF.1319/2024/3. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt fenntartotta.

III.

[6] A felülvizsgálati indítvány alapos.

[7] Az ügyészség felülvizsgálati indítványa joghatályos, az ügyészséggel 2024. június 7-én kihirdetés útján közölt jogerős ítélettel szemben 2024. október 30-án került előterjesztésre az indítvány [Be. 651. § (1) bekezdés, 652. § (3) bekezdés].

[8] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – okból terjeszthető elő. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[9] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható.

[10] A Be. 659. § (1) bekezdése értelmében a jogkövetkeztetések – így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[11] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével alkalmazott törvénysértő intézkedést.

[12] A bíróság a II. rendű terheltet társtettesként elkövetett lopás büntette [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bc) alpont, (4) bekezdés b) pont 1. fordulat] miatt a Btk. 17. § (2) bekezdés és a Btk. 82. § (5) bekezdése alapján egy évre próbára bocsátotta.

[13] A Btk. 17. § (2) bekezdése szerint a büntetés korlátlanul enyhíthető, ha az elmeműködés kóros állapota az elkövetőt korlátozza a bűncselekmény következményeinek a felismerésében, vagy abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjen.

[14] A Btk. 82. § (5) bekezdése alapján, ha e törvény korlátlan enyhítést enged, bármely büntetési nem legkisebb mértéke is kiszabható.

[15] Kétségtelen, hogy a jogerős ítélet szerint a II. rendű terhelt téveszmékkel járó elmezavarban (kóros elmeállapotban) és alkoholfüggőségben szenved, illetve szenvedett a cselekmény elkövetésekor. Ezen elmebeli állapota nem korlátozta őt cselekménye társadalomra veszélyes következményeinek felismerésében, de abban, hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék, súlyos fokban korlátozva volt. A II. rendű terhelt kóros elmeállapota miatt a büntetőeljárásban jogait gyakorolni, érdekeit érdemben képviselni nem tudja {Szolnoki Járásbíróság 8.B.285/2023/39. számú ítélet [7] bekezdés}.

[16] Ugyanakkor a járásbíróság nem vette figyelembe, hogy amikor a jogszabályi rendelkezés a büntetés korlátlan enyhítését teszi lehetővé, akkor a Btk. 82. § (5) bekezdésében foglaltak szerint kell, illetve lehetséges eljárni, azaz, amennyiben a törvény korlátlan enyhítést enged, bármely büntetési nem legkisebb mértéke is kiszabható.

[17] Ekként a korlátlan enyhítés a Btk. 33. § (1) bekezdésében felsorolt büntetésekre vonatkozik, e körbe nem vonhatók a Btk. 63. § (1) bekezdése szerinti intézkedések, így a Btk. 63. § (1) bekezdés b) pontja, illetve a 65. § (1) bekezdése szerinti próbára bocsátás sem.

[18] Következésképpen intézkedés, így próbára bocsátás alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha annak törvényi feltételei – a korlátlan enyhítés lehetőségétől függetlenül – fennállnak.

[19] Ezzel szemben a II. rendű terhelt terhére rótt társtettesként elkövetett lopás büntette egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, a próbára bocsátás azonban a Btk. 65. § (1) bekezdése értelmében kizárólag vétség, valamint három évi szabadságvesztéstől nem súlyosabban büntetendő bűntett miatt alkalmazható.

[20] Ekként jelen ügyben a II. rendű terhelttel szemben alkalmazott próbára bocsátás intézkedés törvénysértő.

[21] Az elsőfokú bíróság figyelemmel arra, hogy a II. rendű terhelt tekintetében az ítélet első fokon jogerőre emelkedett, indokolási kötelezettségének a Be. 562. § (1) bekezdése szerint rövidített indokolással tett eleget.

[22] A rövidített indokolással szerkesztett ügydöntő határozat nem tartalmazza a II. rendű terheltre vonatkozóan a bűnösségi körülményeket, illetve a személyi körülményeire vonatkozó adatok sem teljeskörűek.

[23] Ezek hiányában a Be. 662. § (2) bekezdés b) pontja szerinti határozat meghozatala az iratok alapján nem volt lehetséges.

[24] Ekként a Kúria a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szolnoki Járásbíróság 8.B.285/2023/39. számú ítéletét a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont bb) alpontjában írt okból, a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján a II. rendű terhelt tekintetében hatályon kívül helyezte, és az első fokon eljáró bíróságot új eljárásra utasította. Ennek során vizsgálnia kell azt a szakértői megállapítást is, hogy a II. rendű terhelt a büntetőeljárásban jogait gyakorolni, érdekeit érdemben képviselni nem tudja.

[25] *A döntés elvi tartalma*

A jogszabályi rendelkezés a büntetés korlátlan enyhítését teszi lehetővé, akkor a Btk. 82. § (5) bekezdésében foglaltak szerint kell, illetve lehetséges eljárni, azaz, amennyiben a törvény korlátlan enyhítést enged, bármely büntetési nem legkisebb mértéke is kiszabható. Ekként a korlátlan enyhítés a Btk. 33. § (1) bekezdésében felsorolt büntetésekre vonatkozik, e körbe nem vonhatók a Btk. 63. § (1) bekezdése szerinti intézkedések, így a Btk. 63. § (1) bekezdés b) pontja, illetve a 65. § (1) bekezdése szerinti próbára bocsátás sem. Következésképpen intézkedés, így próbára bocsátás alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha annak törvényi feltételei – a korlátlan enyhítés lehetőségétől függetlenül – fennállnak.

IV.

[26] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2025.április 22.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Hornyák Szabolcs János s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró

A Kúria Bfv.III.1.600/2024/9. számú végzése 2025. április 22. napján véglegessé vált.

Budapest, 2025. április 22.

Kúria
3.Bfv.1.600/2024/9-I.

5

Dr. Bartkó Levente s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
bíróági ügyintéző